

De eerste zendelingen in de Lage Landen

Willibrord

Clemens Willibrord. De meesten kennen hem slechts met zijn achternaam: Willibrord. Zijn bijnaam: 'de apostel der Friezen'. Aan zijn naam en geschiedenis is een venster in de canon van Nederland gewijd. En terecht! Het is inmiddels eeuwen geleden dat deze monnik in het jaar 690 n. Chr. vanuit Northumbrië over de Noordzee naar de Lage Landen is gevaren om daar samen met twaalf anderen het christendom te verspreiden in het land van de Friezen. Voor zijn tijd hadden ook anderen dat gedaan, maar zonder veel resultaat. Dat was anders bij Willibrord. In 696 vestigt hij zich in Utrecht en vanuit deze stad trekken verschillende missionarissen rond onder de Friezen om ook hen voor de dienst van Christus in te winnen. Hun werk is niet zonder betekenis geweest. Tegen het einde van Willibrords leven, hij stierf in 739, waren veel mensen in de kuststreek tot het christendom bekeerd. Dat het werk van deze zendelingen niet eenvoudig is geweest blijkt uit het sterven van Bonifatius die tijdens een zendingsreis rond 754 bij Dokkum werd vermoord. Pas aan het eind van de achtste eeuw wordt het rustiger in de kustgebieden. Vanaf dat moment wordt het christendom verder uitgebreid richting het noordoosten. Vanaf 1100 wordt Scandinavië gekerstend. En pas in 1387 laat Litouwen, het laatste 'heidense' land van het huidige Europa, zich bekeren tot het christendom.

Roeping

Op het werk van mannen als Willibrord en Bonifatius is het Evangelie ook in onze landstroken terecht gekomen. Zij hebben de geriefelijkheden en veiligheid van hun eigen klooster en streek op willen geven om onder moeilijke en vaak gevaarlijke omstandigheden Gods Woord te verkondigen aan mensen die van het Evangelie nog niet hadden gehoord. Wat dreef deze mannen? Ze wisten dat de leefomstandigheden in de Lage Landen niet eenvoudig zouden zijn en dat er naar hun komst ook niet direct werd uitgekeken. Het leven in die tijd was per definitie onzeker; het zal dan ook geen verlangen naar avontuur of spanning zijn geweest dat hen heeft doen besluiten om naar onze landstreek te komen. Veel meer werden zij gedreven door een heilige roeping, om gehoor te geven aan de boodschap van hun Zender om ook anderen van dit Evangeliewoord op de hoogte te brengen. Opdat Zijn Kerk uitgebreid zou worden en de heidenen zich van de zonde tot hun Schepper en Heere zouden bekeren. Een roeping die van Godswege tot hen kwam en waar zij door genade gehoor aan hebben gegeven. Hun gang en werk stelt ons voor de vraag welke plaats Christus' zendingsopdracht in ons leven inneemt.

Voorrecht

Wat een voorrecht is de komst van deze zendelingen naar de Lage Landen geweest. Door middel van hen heeft de Heere Zijn Evangelie ook in deze landstroken gebracht. Dat voorrecht wordt des te meer duidelijk als we bedenken hoeveel volken op deze wereld momenteel nog niet van het Evangelie hebben gehoord. Van de bijna 18 duizend volkeren zijn er momenteel 7500 volkeren nog niet met het Evangelie in aanraking gekomen. Wat maakte dan dat wij dit Evangeliewoord al eeuwen lang mogen horen en andere volkeren nog altijd niet? De volken rond de Noordzee waren niet beter, niet vromer of meer ontvankelijk dan andere volken. Het is niet anders dan Gods verkiezende genade waarin Hij Zijn dienstknechten heeft gezonden.

Verantwoordelijkheid

Het ontvangen van het Evangelie is niet alleen een bijzonder voorrecht. Het is ook een grote verantwoordelijkheid. Want de eeuwenlange verkondiging van het Evangelie is niet vrijblijvend. Het Woord spoort aan tot geloof en bekering, tot levensvernieuwing die van God uit zijn te ontvangen. De volken in dit werelddeel zijn dan ook geenszins te verontschuldigen. Wanneer wij in het ongelooft volharden dan zal dat niet liggen aan Gods zorg en trouw. Integendeel.

Maar de komst van deze zendelingen geeft ook ons de verantwoordelijkheid om andere, tot nu toe nog onbereikte, volken met het Woord te bereiken. Dat is niet altijd eenvoudig. Dat betekent soms ook het achterlaten van onze geriefelijkheden en veiligheid. Maar als mannen als Willibrord en Bonifatius nooit waren vertrokken dan zouden ook wij Gods Woord nog altijd moeten missen. Laat het daarom ons gebed zijn dat de Heere ook in deze tijd dit soort van mannen roept en geschikt maakt opdat Zijn koninkrijk worde uitgebreid. En als Hij in het verleden op hun werk grote vruchten heeft willen schenken, dan kan dat ook vandaag nog. Hun God en Heere is en blijft Dezelfde.

Ds. B.D. Bouman
Voorzitter commissie zending